

RÍM

R O M A

RIVISTA CATTOLICA SLOVACCA

SLOVENSKÝ KATOLÍCKY ČASOPIS

SLOVAK CATHOLIC REVIEW

Ročník - Volume I

April 1949

Číslo - Number 4

ŽIV, BOŽE, OTCA SVĚTÉHO!

Zlaté jubileum každého kňaza, ale najmä kňaza vzorného a medzi veriacimi obľúbeného, býva radostným sviatkom celej farnosti. Neporovnateľne radostnejšie je však zlaté jubileum kňazské, ktoré, slávi slávne panujúci pápež Pius XII., ktorý je na vrchole kňazských hodností, kňazskej dôstojnosti a právomoci, ktorý je prvým a najvyšším prostredníkom božích tajomstiev pre celú Cirkev, ktorý je Námestníkom Krista Pána na zemi. Preto nielen biskupské sídlo pápeža, večné mesto Rím, ale celý katolícky svet, každá katolícka farnosť a každý jednotlivý katolík s hlbokou vďačnosťou v duši vysielajú pri tejto príležitosti svoje modlitby k Najvyššiemu, ktorý vo svojej добрote obdaril Pia XII. tak hojnými darmi ducha a dožičil mu, aby ich pol storočia zasväcoval do diela na zveľáčovanie vínie Pánovej. Pol storočia je dlhý čas a kto ho nepremárnil, lež v plnej miere využil na konanie dobra vo veľkolepých skutkoch lásky, milosrdenstva a spravodlivosti tak, ako to učinil Pius XII. ten si už postavil nehynúci pomník v srdciach celého ľudstva a nám nie je už možné niečo k jeho sláve pridať, lež iba skloniť sa v nekonečnej vďake pred jeho veľkosťou a pozdraviť ho z príležitosti jubilea s detínskou oddanosťou a vrúcnosťou.

Zlaté kňazské jubileum Pia XII. je krásna príležitosť pre všetkých katolíkov, aby mohli prejavíť svoju lásku a oddanosť pápežovi a Svätej Stolici. Lež okrem slovenského národa ťažko by sme našli iný, ktorý by mal popri svojom národnom povedomí tak hlboko vštepené aj povedomie svojej príslušnosti k Cirkvi katolíckej. A prejavov tohto hrdého povedomia v každodennom slovenskom živote nebolo málo. Lež najkrajším a najbezprostrednejším iste bolo to, že kedykoľvek sa pri rozličných slávnostiach spievala naša národná hymna, spievala sa aj hymna pápežská a obidve boli prehraté rovnakou láskou. Lásky k národu a lásky k Cirkvi, reprezentovanej jej viditeľnou Hlavou, spleťaly sa v slovenských srdciach na jediný veľký cit, kde nebolo možné jednu od druhej oddeliť, lebo si boli vzá-

jomnou oporou a sama osebe ani jedna z nich nebola dokonalým celkom. Sám život slovenský v posledných ťažkých desaťročiach dokázal veľa veľa ráz, že ľahko bolo otriasť láskou k národu u tých, čo nemali srdcia a duše prehraté aj láskou k Cirkvi a neúprimná bola vari vždy oddanosť k Cirkvi u tých, ktorí nemilovali svoj národ slovenský. Lásky k Cirkvi a lásky k Svätému Otcovi vinú sa celými slovenskými dejinami od najstarších čias a niet sa ani čomu diviť, že vyvrcholila ona v láske k Piovi XII., ktorý v prvom roku svojho slávneho panovania prijal reprezentanta slovenského národa a v našej sladkej materčine prehovoril slová: «Nech Boh žehná a opatruje slovenský národ». Aké symbolické gesto, aké priliehavé zakončenie obdobia našej tisícročnej národnej a štátnej poroby. Pochopíme ho však v celej jeho hĺbke len vtedy, keď si uvedomíme, že na vrchole našej národnej slávy v časoch veľkomoravských na oltári baziliky Santa Maria Maggiore v Ríme požehnal pápež slovenské slovo, obsiahnuté v posvätných knihách, ktoré priniesli so sebou do Ríma svätí bratia Cyril a Metod. Slová žehnania pre náš národ, prednesené v našom jazyku ozvaly sa s trónu Sv. Petra ako najkrajší pozdrav našej novej slobody. A dnes, keď slávi Sv. Otec svoje zlaté jubileum kňazské, všetci slovenskí katolíci ho pozdravujú. Pozdravujú ho slovenskí kňazi v kázňach, slovenskí otcovia a matky v rodinách pri rozhovoroch a modlitbách s deťmi, pozdravuje ho slovenská katolícka tlač a najmä náš mesačník «Rím», ktorý venuje celé toto aprílové číslo jubilujúcemu pápežovi Piovi XII. Posielame ho medzi slovenských katolíkov v celom svete ako manifest lásky k Námestníkovi Kristovmu a sme presvedčení, že pôjde on z rúk do rúk a rozšíri sa tak, ako sa rozšíri oheň lásky k Sv. Otcovi Piovi XII. v slovenských srdciach a ako sa z úst do úst bude podávať pozdrav pápežovi, ktorý tvorí najkrajší verš pápežskej hymny:

Živ, Bože, Otca Svätého, Námestníka Kristovho!
Ignác Zelenka.

III CENTURY'S PAPAL SANCTITY IN ROME

The learned Pascal has expressed the idea that the Saints « have their own empire, splendor, greatness and victories too ».

It is in Rome particularly that this glorious crown of sanctity thrills the heart of their devout clients, so many they are.

This third Century counts, among them, laymen, virgins, pilgrims, priest and, over all, Popes, fourteenth Popes, all the Popes of this same Century.

Laymen: Chromatius, the father of St. Tiburtius, the martyr (August 11); Hippolitus, a Roman Officer (August 13) martyred under Valerian who made him to be torn in pieces by wild horses.

Among the Roman Virgins of this Century, we mention St. Prisca, St. Martina (January 30), St. Zoe, the wife of the Martyr Nicostrato, high Officer of the Imperial Court; SS. Victoria and Anatolia, SS. Rufina and Secunda, Martyrs (July 30), and St. Eugenia (dec. 25).

Several are the pilgrims who in this age went in Rome to venerate the Apostolic Tombs and there — on account of their open christian devotion, were put to a cruel death by Emperors. A noble family of Persians, namely Marius, his wife Martha and their two sons, Audifax and Abacum, were condemned to death under Claudius: father and sons were beheaded, and the lady Martha was thrown into a deep well (270). Their relics were enshrined in the Church of St. Hadrian, close to the Roman Forum. From Persia too were Obdon and Sennen who were thrown to the wild beasts in the Amphitheatre (250). Egyptian was St. Chrysanthius and a Greek was his wife put to a cruel death.

Outstanding among the priests is St. Valentin (January 14 th.), a comforter of the Martyrs in the persecution under Emperor Claudius II in which is fallen himself. The American custom of sending (February 14), the so called « Valentines », contrary to the assertion, has no historical connection with the history of this Saint, but is probably of Pagan origin.

In the bloody pageant of Sanctity in this III Century we meet in the front line all the Popes, from St. Zephyrin to St. Cajus. Here is their glorious Catalogue:

St. Zephyrin (199-217) has occupied the Holy Seat for ten years, till when Heliogabalus crowned him with martyrdom.

St. Callixtus I (217-222) was for five years Popes. He moderated the previous rigor of the penitential discipline, repressed the heresies (Sabellians etc.) and fixed the Ember Day Fasts. His relics are venerated in St. Maria in Trastevere.

St. Urban I (222-230): encouraged St. Cecilia and others Martyrs of that period.

St. Pontien (230-235). By the period usurper

Emperor Maximin he was banished to the Island of Sardinia where succumbed to the hardships.

St. Antheros (235-236) was a Greek who reigned as Pope only one year. The tyrant Maximus put him to death for refusing to deliver up a volume in which he had registered the « Acts of the Martyrs ». Buried in the Catacomb of St. Callixtus, the great archeologist J. De Rossi, in the year 1854, has discovered his Tomb with that of other Popes, like Fabian, Lucius, Eutychianus and Cajus; the so-called « Papal Crypt ».

St. Fabian (236-250), the « Incomparable man » as St. Cyprian stiles him. He beautified the shrines of Roman Martyrs, he fixed the Holy Thursday rite of Consecration of the Holy Oils; he, perhaps, baptized the Emperor Philip and, finally, he was a Martyr under Decius.

St. Cornelius (251-253): this sweet Pope held a correspondence with St. Cyprian of Chartage. Martyr at Civitavecchia, his body was interred in the Roman Catacombs, in the family Crypt of the Corneli.

St. Lucius (253-254) did not follow Novatian in the rigorism. St. Cyprian praised his virtue and zeal for souls. He was killed under Valerian.

St. Stephen (254-257): his opinion that some heretics are not to be rebaptized in the end prevailed. According to the tradition, he was beheaded while seated in the Chair, before the Altar in the Catacombs.

St. Sixte II (237-258): he was put to death with his deacons, Felicissimus and Agapitus (258), leaving a third deacon, the glorious St. Laurence, to die for Jesus three days later.

St. Dionysius (259-268), a Calabrian monk elected Pope. If St. Basil praised his charity to the poor, Dionysius of Alexandria praises his learning. He fought Sabellians and Paul of Samosata, as his successor St. Felix I. He is credited to have decreed that Mass be always celebrated over relics of Martyrs. Crowned himself with martyrdom (274), was buried in the Aurelian Way.

St. Eutychianus (275-283) was a Tuscan Pope. In his devotion to the Martyrs, is said to have interred several hundreds of them, as well he is credited with the custom of blessing grapes and other fruits at the end of Canon of the Mass.

And, finally, St. Cajus (283-295), a Dalmatian Pope and a Martyr in his heart if not in his credited with the formal recognition of the Six Orders (Ostiarius, Lector, Exorcist, Acolyte, Subdeacon and Deacon), as preliminary to the Pristhood.

Many of these Popes are buried in that Pontifical Room in St. Callixtus Cemetery which recalls us the tragic drama of the III Century between Church and State, in Rome. Their sacrifice affirmed the Christian Truth in the World, and their sweet and holy obstination won Emperor's power.

PIERO CHIMINELLI

JUBILUJÚCI VEĽKŇAZ PIUS XII

Slávne panujúci pápež Pius XII.

Pápež Pius XII., rodinným menom Eugen Pacelli, je rodák rímsky. Narodil sa dňa 2. marca 1876 a už od detstva cítil v sebe veľkú náklonnosť pre povolanie kňazské. Táto jeho detská náklonnosť v dospievajúcom žiakovi a študentovi len rástla a vo chvíli, keď si mal svoje budúce povolanie voliť, bol už dávno rozhodnutý, že zasväti svoj život Bohu. Mladý seminarista, telesne slabší, ba až chúlостivý, vynikal stále vo svojom prostredí bystrosťou umu a hlbokou zbožnosťou, takže jeho spolužiaci sa mohli na neho pozerať vždy ako na skvelý vzor. Po výborne skončených štúdiách bol na Veľkú noc dňa 2. apríla roku 1899 vysvätený za kňaza a svoju prvú svätú omšu slúžil v prekrásnej rímskej bazilike Santa Maria Maggiore (bazilika Panny Marie Veľkej).

Túžbou mladého kňaza bola dušopastierska práca medzi veriacimi, tá práca, na ktorú sa s láskou pripravoval. Lež čnosti Eugena Pacelliho boli také veľké, že neušly pozornosti vysokých cirkevných hodnostárov pápežského dvora. Najmä veľký pápežský diplomat Peter Gasparri, ktorý sa stal neskôr kardinálom a štátnym sekretárom Vatikánu, vidiac jeho veľké vlohy, neustal do tých čias, kým mladý kňaz

Eugen Pacelli nedostal sa ta, kde berú iba najlepších z najlepších v celej Cirkvi, to jest do diplomatickej vatikánskej služby. Lenže aj tu sa zastavil na nižších stupňoch kariery iba krátky čas, lebo všade, kde bol postavený, ukázal sa ako znamenitý pracovník a všetky úlohy, ktoré mu boli pridelené, vyplnil nad očakávanie dobre. Preto niet sa ani čomu čudovať, že jeho postup bol veľmi rýchly, každý jeho nový úrad bol dôležitejší a každé poslanie, ktorým ho poverili ťažšie. Takto sa za niekoľko rokov stal najlepším a najobľúbenejším spolupracovníkom kardinála štátneho sekretára a nebolo už dôležitejšej diplomatickej úlohy, pri ktorej by sa Svätá Stolica nebola opierala o spoluprácu Eugena Pacelliho, ktorý mal vtedy hodnosť monsignorskú. No, za vynikajúce zásluhy pomerne v mladom veku dňa 13 mája 1917 sám pápež Benedikt XV. vysvätil ho za biskupa v slávnej Sixtovej kaplnke vatikánskeho paláca.

Rok 1917 však nielen v kňazskom, ale aj diplomatickom povolaní Eugena Pacelliho znamená dôležitý medzník, lebo pápež Benedikt XV. posla ho za nuncia do Mnichova v Bavorsku. Najťažšie sa s ním lúčil kardinál štátny tajomník, ktorý zvolal: «Berú mi pravú ruku». Lež Cirkve potrebovala vynikajúcich diplomatov nielen vo Vatikáne, ale všade tam, kde chcela vykonať dobré dielo za vieru a vojnu trpiace ľudstvo. Veľmi mnoho pracoval v tých časoch za uzavretie mieru pápež a keď videl, že nemožno zastaviť do vražedného pohybu privedené armády, usiloval sa aspoň o to, aby sa tvrdý zákon vojny obmäkčil, aby neboly bombardované otvorené mestá a aby sa uľahčil život státisícov zajatcov. A nuncius Eugen Pacelli bol najlepším a najusilovnejším tlmočníkom týchto usľachtilých pápežových snažení. Prevrat roku 1918 neznamenal koniec Pacelliho práce v Nemecku, ale jej rozšírenie. Okrem nunciatúry v Mnichove poveruje ho pápež aj vedením nunciatúry v Berlíne a ovocím jeho dlhej práce je konkordát, ktorý uzavrela Svätá Stolica s Nemeckom.

Aj pápež Pius XI. si vysoko cenil schopnosti a prácu Eugena Pacelliho, a preto ho po návrate z Nemecka dňa 15. decembra 1929 vymenoval za kardinála a keď sa staručký kardinál štátny sekretár Gasparri vzdal svojho úradu, aby sa utiahol. Eugena Pacelliho vymenoval pápež za jeho nástupcu. Tak sa dostal až na čelo najvyššieho a najzodpovednejšieho úradu v pápežskej diplomacii a zastával ho skoro celé desaťročie. Vyžadovalo by mnoho miesta, keby sme chceli opísať všetko, čo pre dobro Cirkvi a ľudstva ako kardinál štátny sekretár vykonal. Okrem mnohých konkordátov, ktorými upevnil postavenie Cirkvi

v mnohých krajinách, boly to najmä jeho cesty po zahraničí, kde nielen ako osobitný pápežský legát zastupoval pri rozličných príležitostiach Svätého Otca, ale aj študoval ťažké problémy, ktoré už vtedy otriasaly hrozivým spôsobom základy sveta, lebo blížil sa predvečer druhej svetovej vojny. Z ciest kardinála Eugena Pacelliho treba spomenúť najmä jeho cestu do Južnej Ameriky, kde roku 1934 bol pápežským legátom na Eucharistickom Kongrese v Buenos Aires, potom v roku 1937 v tej istej funkcii vo francúzskom meste Lisieux a o rok neskôršie v Budapešti. Veľká a pamätná ostane jeho cesta po Spojených štátoch, ktoré prešiel skoro celé roku 1936. Na tejto ceste dostalo sa mu nebývalých pôct a mnoho amerických miest počtilo ho čestným občianstvom, mnoho univerzít ho vymenovalo za čestného doktora a svojou očarujúcou osobnosťou získal si srdcia celej Ameriky.

Dňa 10. februára 1939 zomrel pápež Pius XI. Jednou z ostatných povinností kardinála štátneho sekretára Eugena Pacelliho bolo oznámiť túto smutnú zprávu svetu, ktorý sa už chvel obavami o mier, lebo nad Európou sa čím ďalej tým viac sťahovali mračná vojny. Preto tým s väčšou nedočkavosťou boly obrátené oči katolíkov celého sveta ku konkláve, ktorá sa sišla, aby zvolila na uprázdnenú Stolicu Petrovu nového pápeža. Konkláva nezasedala dlho. Už na druhý deň, t. j. 2. marca, teda v deň svojich 63. narodenín vyšiel z nej ako novozvolený pápež kardinál Eugen Pacelli. Na otázku, aké meno si zvolí, odpovedal: « Pius XII », lebo aj týmto spôsobom chcel prejavíť tú veľkú úctu, ktorú prechovával k svojmu veľkému predchodcovi Piovi XI.

Na prestole Sv. Petra Apoštola sedí a riadi osudy Cirkvi už desať rokov. Boly to roky ťažké, lebo strašná vojna, akej v dejinách ešte nebolo, rozdelila celé ľudstvo na dva tábory, bojujúce medzi sebou na život a na smrť. Dejiny raz s údivom a úctou budú hľadieť na to nadľudské úsilie, ktoré Pius XII. vyvíjal najprv na zažehnanie vojnového nebezpečenstva a keď s krvácajúcim srdcom videl, že všetka jeho snaha ostala márna, urobil všetko, čo bolo v jeho moci na zmiernenie biedy a bólu, ktorý vojna so sebou priniesla. Všetci máme ešte v živej pamäti tie jeho nescíselné slová i skutky, ktorými toľko ráz potvrdil, že pravdivé je staré proroctvo, podľa ktorého pápež Pius XII. je Anjelsky Pastier. Ano, je on anjel pokoja, anjel dobroty a lásky a anjel spravodlivosti, ktorú si tak vysoko cení, že aj za svoje pápežské heslo si zvolil slová: « Opus justitiae pax - pokoj je dielom spravodlivosti ». Daj, Bože, aby pokojom, ktorý bude vrcholným dielom spravodlivosti, boly požehnané ďalšie roky slávneho panovania Sv. Otca Pia XII.

Jubileum Svätého Otca Pia XII. má veľmi živú ozvenu v celom kresťanskom svete a niet sa teda ani čomu čudovať, že aj na katolíckom Slovensku sa ono slávnostným spôsobom pripomína. Najdôstojnejší páni biskupi vydali zvláštne pastierske listy. My tu citujeme z pastierskeho listu banskobystričského biskupa J. E. ndp. Dr. Andreja Skrábika tú časť, v ktorej hovorí o tom, ako pápež Pius XII. vykonával svoj trojaký úrad:

Ako najvyšší učiteľ neohrozene hlásal pravdu všetkým národom. Odsúdil protichodné bludy mocnárov sveta a najmä im prizvukoval, aby sa neprehrešovali proti prirodzenému právu, aby dodržovali dané slovo a zachovávali uzavreté smluvy, aby neničili malé národy, lebo « vôľa k životu jedného národa nesmie znamenať rozsudok smrti pre národ druhý » (1939 viačoché posolstvo).

Ako najvyšší pastier Pius XII. chránil a chráni svet pred vojnou, ako najväčším nešťastím ľudstva. Podnikol všetko, aby jeho stádo, katolícky svet, nehynul v krčoch vojny. Hneď na druhý deň po zvolení za pápeža, 3. marca 1939, volal na adresu vládarov tohto sveta: « Napomíname všetkých ľudí k pokoji, pokoj národov, to je naša prvá žiadosť ». A 24. augusta toho istého roku, tesne pred vypuknutím druhej svetovej vojny rozhlasom sa obrátil na všetky národy a zaprisahal ich, aby nie vojnou, ale pokojným rokovaním urovnali svoje spory, lebo: « Ak sa zachová pokoj, nestratí sa nič, ale vojnou sa môže stratíť všetko! ». A keď mu taliansky ministerský predseda Mussolini poslal surový odkaz, aby neodrádzal taliansky národ od vstupu do vojny, pápež nebojáčne odpovedal: « Konám len svoju povinnosť. Nebojím sa ani koncentračného tábora ». Hľa, dobrý pastier, ktorý je ochotný dať vlastný život za svoje ovce!

Ako najvyšší kňaz ukázal hlbokosť svojej kňazskej duše v nespočetných preslovoch, listinách, no, najmä v okružnom liste « O Mystickom Tele Kristovom ». V ňom vyložil, ako jeden každý člen Cirkvi je spojený milosťou a láskou s Pánom Ježišom v jedno tajomné telo. My všetci, pápež a biskupi, kňazi i veriaci, dospelí i deti, bieli, žltí, čierni a červenokoží ľudia, všetci sme jedno tajomné telo v Kristovi. Táto príslušnosť k Tajomnému Telu Kristovmu nám prikazuje, aby sme sa navzájom sťa údy jedného tela opravdivou láskou milovali a aby sme vytvorili zo svojich srdiec všetku nenávisť a nevráživosť, veď nijaký úd ľudského tela nebude nepriateľom ostatným údom toho istého tela. Všetci sme zaviazaní viesť svätý a čnostný život, lebo svätým musí byť celé to Telo, ktorého hlavou je Ježiš Kristus!

Hlbku svätej kresťanskej duše Pia XII. prezrádza jeho život. Zprávy hovoria o živote svätca, ktorý prebdiava do neskorej noci v modlitbách pred Sviatosťou Oltárnou a v práci.

E. P.

Kňazské primície Pia XII. Rímsky obzor

Keď boli Sv. Cyril a Metod pozvaní do Ríma, aby sa ospravedlnili z obžaloby, ktorú proti nim na pápežskom dvore predniesli nemeckí kňazi, priniesli so sebou aj do staroslovenskej reči preložené posvätné knihy a keď pápež nielen prijal ich ospravedlnenie, ale svätých bratov na znak úplnej dôvery zahrnul poctami, položili oni v jazyku našich praotcov písané bohoslúžobné knihy na oltár, kde ich pápež slávnostným spôsobom požehnal. Chrámom, v ktorom sa táto pre slovenský národ taká pamätná udalosť odohrala, bola slávna rímska bazilika Santa Maria Maggiore.

Potom plynuli storočia za storočiami. Slovenský národ stratil svoju slobodu a štátnosť, lež sláva baziliky Santa Maria Maggiore vekmi iba rástla. Pápeži i králi venovali veľchrámu najkrajší mramor a najvzácnejšie kamene sa vyberaly pri zostavovaní mozaikových obrazov, ktorými sa okrášlili jej steny a keď Kristof Kolumbus objavil Ameriku a priviezol na lodiach z bohatstva Nového sveta prvé zlato, španielsky kráľ venoval ho všetko na výzdobu jej povaly, ktorá čo do nádhery nemá v celom svete páru. A všetko, čo je v tejto bazilike, či sú to už sochy, obrazy, mozaiky, stĺpy, oltáre, podlaha, steny a obloky, je krásne a nesie na sebe pečať zbožnosti, umenia a lásky. Ale vari najvzácnejšou pamiatkou, ktorá sa tu uctieva, sú pozostatky jaslíčiek, do ktorých bol v betlehemskej maštálke uložený maličký Ježiš. Od najstarších čias až dodnes sa hlavná loď baziliky Santa Maria Maggiore v podstate nezmenila. Pribudly v nej síce nádherné ozdoby, ale staviteľsky tvorí ten istý neporušený veľkolepý celok, ktorý strovecký staviteľ vybudoval na priestore, pokrytom v jedno letné ráno bielou snehovou prikrývkou, ako to hovorí povest o založení chrámu na počesť Panny Marie. Lež postupom času vzniklo v bazilike Santa Maria Maggiore viac bočných kaplniek, z ktorých najkrajšia a na umelecké diela najbohatšia je kaplnka, ktorú dala vybudovať slávna rímska familia Borghese.

V tejto kaplnke, pod prekrásnou kupolou s vyobrazením Matky Božej a na oltári, ozdobenom najkrajšou a najvzácnejšou mramorovou platňou, zvanou «lapislazzuli», pred päť-

Bazilika Santa Maria Maggiore, v ktorej mal Pius XII. primície.

Tri jubilea Sv. Otca. V mesiaci marci oslávil celý katolícky svet tri jubilea pápeža Pia XII. Na dňa 2. marca pripadlo desiate výročie voľby Pia XII. za pápeža a v ten istý deň dožíval jubilant aj 73. rokov svojho požehnaného života. O desať dní neskoršie t. j. 12. marca pripomínal si katolícky svet desiate výročie jeho slávnostnej korunovácie. Vzhľadom na ťažké položenie katolíckej Cirkvi v niektorých krajinách na želanie samotného pápeža neoslavovalo sa ani jedno z týchto jubileí vonkajším spôsobom. Jedinou oslavou vo Vatikáne boli poďakovacie bohoslužby, odbavované dňa 12. marca v Sixtovej kaplnke za účasti Sv. Otca a mimo Vatikánu bolo to slávnostné Te Deum v Lateránskej arcibazilike, ktorá je biskupským chrámom Sv. Otca ako biskupa rímskeho.

Zasadnutie tajného Konzistoria. Dňa 14. marca bolo za prítomnosti 13. kardinálov zasadnutie tajného Konzistoria vo vatikánskom paláci. Na tomto zasadnutí požiadal Sv. Otec prítomných kardinálov o súhlas na kanonizáciu niekoľkých blahoslavených zakladateľiek reholí a oznámené bolo obsadenie viacerých biskupských stolcov. Po tajnom Konzistoriu nasledovalo verejné, na ktorom konzistoriálni advokáti predniesli slávnostné reči o záležitosti kanonizácie spomenutých už blahoslavených zakladateľiek ženských reholí.

Oslava 14. marca v Ríme. 10. výročie vyhlásenia slovenskej samostatnosti oslávila slovenská kolónia v Ríme bohoslužbami v chráme na P. Buenos Aires a slávnostnou akadémiou, na ktorej prehovoril bývalý slovenský vyslanec pri Svätej Stolicy Karol Sidor. Slávnosť bola obohatená spevnými a recitačnými číslami. Tak na bohoslužbách ako aj na slávnostnej akadémii zúčastnili sa okrem príslušníkov slovenskej kolónie ministri poľskí, litevskí, maďarskí, zástupci chorvátski, lotyšskí, slovinskí, českí a talianski. O slávnosti referovala tlač a taliansky rozhlas.

Jozefovské slávnosti v Ríme. Ucta k Sv. Jozefovi, patrónovi Cirkvi, je v Ríme veľká a všeobecná. Obzvláštnym spôsobom slávi sa však sviatok Sv. Jozefa v rímskej štvrti Trionfale, kde jozefovské oslavy trvajú niekoľko dní a sú spojené s niekoľkými tradičnými ľudovými zvyklosťami, púťami, odpustmi a veseliciami. Niektoré zo svätोजozefovských obyčají boli už dlhú dobu polozabudnuté, lež teraz sa s úspechom uvádzajú znova do života a týmto činom získava Rím pri podobných slávnostiach svojráznu starobylú malebnosť.

Slovenské primície v Ríme. V sobotu dňa 12. marca boli v Ríme vysvätení dvaja Slováci za kňazov a to vdp. Jozef Tomko a vdp. Augustín Štefko. Obaja ako bohoslovci študovali v rímskom kolegiu Sv. Jána Nepomuckého. V nedeľu dňa 13. februára obaja novokňazi pristupovali po prvý raz k oltáru. Vdp. Jozef Tomko slúžil svoju prvú sv. omšu v bazilike Sv. Pavla za múrami nad hrobom Apoštola a vdp. Augustín Štefko v jezuitskom chráme al Gesu. Na oboch primíciách zúčastnili sa početní členovia slovenskej kolónie v Ríme, ktorí po skončení bohoslužieb prijali od novokňazov prvé požehnanie.

Lekárska komisia pri Posv. Kongregácii obradovej. Pri Posv. Kongregácii obradovej, ktorá má okrem liturgických vecí na starosti aj procesy blahorečenia a svätorečenia, bola nedávno ustanovená zvláštna lekárska komisia, ktorej úlohou bude skúmať, či uzdravenia, predkladané na dôkaz svätosti Sluhov Božích a Blahoslavených v beatizačných a kanonizačných procesoch, sú skutočnými zázrakmi alebo nie. Komisia je päť členná a za jej predsedu bol vymenovaný osobný lekár Sv. Otca a direktor zdravotných služieb vo Vatikáne, Prof. Galeazzi Lisi.

Všetkým čitateľom, predplatiteľom, priateľom, boriteľom a spolupracovníkom «Ríma» želáme radosnú Veľkú noc.

REDAKCIA.

desiatimi rokmi dňa 3. apríla 1899 mladý kňaz Eugen Pacelli obetoval po prvý raz Nekrvavú obeť Nového zákona. Kto vie, či niekto z prítomných vtedy tušil, že o štyridsať rokov neskoršie vráti sa ten istý kňaz do baziliky, kde slúžil svoju prvú svätú omšu oblečený do bieleho rúcha najvyššieho kňaza Cirkvi rímskej. Veď ktože to aj mohol vtedy tušiť? Oči všetkých prítomných, ale najmä oči šťastného otca boli upreté na štíhleho novokňaza, z pohybov ktorého pri oltári zračila sa zbožnosť a z veľkých mäkkých očí žiarilo mu nesmierné šťastie, že konečne prišiel deň, keď môže pristúpiť k oltáru Toho, ktorému obetoval svoj život a ktorému sa zaviazal slúžiť všetkými silami svojho láskou preplneného srdca, ako aj všetkými darmi svojho bystrého umu. Ba ani sám mladý novokňaz vo svojej veľkej skromnosti iste ani len v najskrytejších hĺbkach svojho šlachetného srdca vo chvíli, keď po svätej omši udeľoval prítomným svoje novokňazské požehnanie nemyslel na to, že príde čas, keď tými istými rukami bude žehnať celému svetu ako viditeľná Hlava Cirkvi a Námestník Krista Pána na zemi. Lež Boh tak chcel. A ku sláve krásnej baziliky Santa Maria Maggiore pribudla aj tá, že slávne panujúci pápež Sv. Otec Pius XII. slúžil v nej práve pred päťdesiatimi rokmi svoju prvú svätú omšu, že v príbytku Pána Ježiša, v ktorom boli požehnané pred tisíc rokmi prvé knihy, napísané v reči našich otcov, vstúpil do služby Kristovej ten, ktorý dnes Jeho Cirkev správa.

AKO TRÁVI DEŇ SV. OTEC?

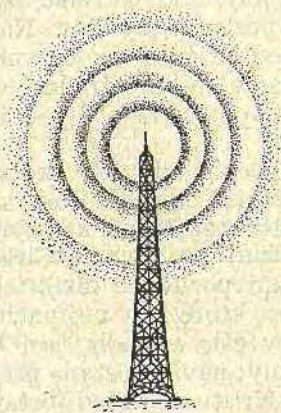
Svätý Otec býva na treťom poschodí vatikánskeho Apoštolského paláca. Jeho byt sa skladá zo súkromnej kaplnky, pracovne, knižnice, jedálne a spálne. Obloky bytu sú obrátené na námestie Svätého Petra a je z nich krásny výhľad na celé Večné Mesto a okolie.

Ráno vstáva Svätý Otec veľmi zavčasu. Svoj deň začína raňajšími modlitbami a rozjímaním, potom slúži sv. omšu. Raňajkuje o siedmej hodine. Jeho raňajky pozostávajú z bielej kávy a chleba. Po raňajkách vo svojej pracovni do deviatej hodiny študuje, potom síde o poschodie nižšie do knižnice, kde prijíma jednak svojich najbližších spolupracovníkov, ktorí mu prídu referovať o záležitostiach Cirkvi a jednak významnejších hostí z celého sveta, ktorým bola povolená takzvaná súkromná audiencia. O dvanástej, keď svätopeterské zvony znejú na «Anjel Pána», prichodí Svätý Otec medzi pútnikov, ktorí ho čakajú v rozličných sieňach paláca.

O pol druhej sa utiahne znova do svojho bývania a o druhej obeduje. Jeho obed zvyčajne sa skladá z polievky, mäsa alebo ryby, zeleniny, ovocia a pohára vína. Pápežovi varia a vedú domácnosť tri švajčiarske sestričky z ústavu «Stella Maria», do ktorého po prvej svetovej vojne chodieval vždy letovať. Predstavenou týchto sestričiek je Sestra Paskvalina. Okrem sestričiek má svojho verného sluhu Giovanniho, ktorý mu ministruje a koná rozličné osobné služby. Svätý Otec obeduje vždy sám, ako to vyžaduje dávna tradícia vatikánska.

Presne o pol štvrtej vychodí pápež autom na prechádzku do vatikánskych záhrad. Ak je pekné počasie, prechádza sa cestičkami a alejami, čítajúc a robiac si poznámky. Keď prší, prechádza sa pod zvláštnym prístreším. Kedytedy odtrhne zrak od knihy, zadíva sa na okolitý kraj, alebo sa zastaví pred Lurdskou jaskyňou a modlí sa. Zvyšok popoludnia strávi Sv. Otec zasa v knižnici, kde pracuje a prijíma návštevy svojich spolupracovníkov, s ktorými rokuje o dôležitých otázkach dňa. O ôsmej ide na večeru, ktorá zvyčajne pozostáva z vajca a chleba. Od deviatej do desiatej hodiny sa zasa v kaplnke modlí a to pravdepodobne breviár, ktorý je povinný pre všetkých kňazov.

O desiatej večer utiahne sa do svojej súkromnej pracovne, kde ostáva v robote zahrúžený až do neskorých nočných hodín.

Význam Ríma pre kresťanskú vzdelanosť.

Z príležitosti sviatku Nastolenia Sv. Petra v Ríme prijal Sv. Otec pápež Pius XII. na audiencii rímsku študujúcu mládež, ktorá mu prišla vzdať hold úcty, lásky a oddanosti. Sv. Otec prihovril sa k študentom dôležitou rečou o význame Ríma pre kresťanskú vzdelanosť, ktorú prinášame v úplnom znení:

Milovaní synovia a dcéry, vy máte dvojaký nárok na to, aby sme vás prijali s otcovskou srdečnosťou, lebo predstavujete študujúcu mládež Ríma, Nášho rodného a biskupského mesta a tak teda k Nám dvojnásobne viazaného. S potešením vidíme vás shromaždených okolo Nás v sprievode vznešených riaditeľov a profesorov. Vaša manifestácia venovaná je Nastoleniu Sv. Petra, prvého biskupa v Ríme a k jeho počtu prináleží aj hold, ktorý vzdávate jeho hoc aj nehodnému Nástupcovi.

Užitočnosť klasického vzdelania

Vy ste mládež rímska. Ste si plne vedomí tejto vašej výsady? Ci návyk nezmenšil vo vás jej silu a živosť? Mládež, ktorá prichádza v dojatí do Večného Mesta z ďalekých krajín iba na niekoľko dní alebo týždňov, vie často lepšie oceniť túto výsadu a závidí vám ju. Rastiete v meste, ktorému sa nevyrovná nijaké iné mesto na zemi. Ovzdušie Ríma je presiaknuté najväčšími spomienkami, kamene jeho pomníkov, jeho ulíc a námestí hovoria o storočiach a tisícročiach, uplynulých od rímskom zahalených počiatkov kráľovského obdobia a do dnešného dňa pokračujúcich od doby, keď svetu neznámy skromný galilejský rybár Apoštol Peter zapríčinil, že pod jeho šľapajami začal sa rodiť iný Rím, Rím ešte skvelejší a to v oveľa vyššom smysle.

Lež okrem toho vy — alebo aspoň väčšina z vás — máte ako študujúca mládež výhodu lepšie poznať a prehĺbiť si živé pramene dejín než iní. Zpomedi mnohých predmetov, ktoré tvoria váš náukobeh, učte sa najmä latinčinu. Latinčinu! Latinčinu starú, lež ešte nie mŕtvu, i keď jej pyšnú ozvenu nepočuť už mnoho storočí v rozrumených divadlách, na chýrných cisárskych forach a v chrámoch, ale jednako ozýva sa ona v Kristových bazilikách, kde kňazi Evanjelia a dediči mučeníka opakujú, kde znova a znova spievajú žalmy a chvalospěvy prvých storočí v posvätenej reči Kviritov. Dnes je reč Ríma v prvom rade rečou posvätnou, ktorá sa ozýva pri

bohoslužbách, v teologických posluchárňach a v Spisoch Sv. Stolice a v ktorej aj vy sami odriekate často Zdravas Maria a Otčenáš. Avšak latinská reč je kľúčom, ktorý vám otvorí dvere dejín. To, čo sa nám z rímskej a kresťanskej minulosti zachovalo v nápisoch, spisoch a knihách, okrem čiastočných výnimiek v posledných storočiach, všetko nesie na sebe rúcho latinskej reči.

Nevysvetľujte si však Naše slová tak, ako keby ony boli znakom menšieho záujmu o iné obory vášho štúdia. Nikto od Nás nie je presvedčenejší o tom, že každý, kto je povoláný zastávať nejaký zodpovedný úrad, kto chce písať alebo hovoriť, musí dokonale ovládať svoju vlastnú reč v jej úplnej čistote a bez akýchkoľvek zbytočných a opakovaných cudzích barbarizmov. Majte preto vždy naporúdzí dobré knihy. Najmä v dnešnej dobe, ktorá je dobou kina, dobrá kniha nadobúda väčší význam. Film, i keď je bezúhonný, už svojou povahou je jednostranne zrkavý, a preto môže urobiť ducha mládeže povrchným, ak nie je súčasne živý užitočným a zdravým čítaním.

My vieme aj zo skúsenosti, ako je dobre a často potrebné vedieť okrem vlastnej i cudzie reči. Preto My sami vo vašom veku so zápalom sme sa učili cudzie jazyky, i tie, ktoré ako napr. nemčina sa môžu začiatočníkovi zdať trochu tvrdé alebo príliš ťažké.

Poznáme veľmi dobre i dnešnú snahu techniky získať čoraz väčšiu prevahu nad špekulatívnymi vedami. Bolo by nebezpečné, keby ste sa pohrúžili do materialistickej stránky tak, že by ste stratili alebo oslabili smysel kresťanskej kultúry, ktorá je veľmi bohatá na hodnoty pravdy a múdrosti a je celá presiaknutá tým, čo mal starovek večne dobrého. Avšak tomuto nebezpečenstvu sa vyhnete ľahšie, keď uznáte za hodné vašich usilovných snažení, aby ste ovládali aj latinský jazyk.

Keď bude toto vaše povedomie silné, budete raz vedieť uchrániť národ od čoraz väčšieho od cudzovania sa myšlienke a duchu tej vzdelanosti, prostredníctvom ktorej jeho predkovia počas viac než pätnástich storočí stáli pevne na zásadách katolíckej viery.

Rozdiel medzi pohanským a kresťanským Rímom

Medzi mnohorakými a súčasne spletilými svedectvami minulosti, ktoré v sebe uchováva Rím, tiahne sa jasná oddeľovacia čiara. Zvyšky a stopy svetských dejín, i keď to boli veľké svetové dejiny, mramorové a bronzové úlomky, ktoré predkladajú vykopávky archeologom na rozlúštenie, rozprávajú o udalostiach zašlých

čias, o národoch a vzdelanostiach, ktoré zanikli, o mocnárstvach a vyhasnutej veľkosti. Je to všeobecný zákon všetkého, čo je zemské: po vysokých rozletoch, po živote a sile nasleduje a to neporovnateľne rýchlejším rytmom pád a smrť. Lesk rímskej ríše bol podivuhodný, zdalo sa, že pretrvá tisícročia, a jednako i ona zaplatila v tragickom rozklade svoju daň tomuto zákonu: je to hrozná výstraha pre všetky časy, včítane dneška.

Keď si však zastaneme pred svedectvami kresťanskej minulosti, nech sú už ony akékoľvek staré, cítime vždy čosi nesmrteľného: viera, ktorú hlásajú, žije dodnes bezhranične rozmnožená v číslach tých, ktorí ju vyznávajú: žije dodnes Cirkev, ktorej tie svedectvá patria, Cirkev, ktorá je vždy tá istá cez stáročia. Je to Cirkev Kristova, ktorá je dnes, pokiaľ ide o viditeľnú podobu, dokonalejšia, dobudovanejšia a pohotovejšia než na úsvite svojho zrodu a svojho prvého vonkajšieho vývinu. V dnešnej dobe Cirkev so svojimi štyristo miliónmi veriacich, roztrúsenými po celom svete, potrebuje inú súdržnosť, iné puto nariadení a zákonov, účinnejšie vedenie prostredníctvom ústrednej vlády, ako to bolo v jej počiatkoch, keď kresťanov bolo iba niekoľko tisíc a okrem malých výnimiek patrili do toho istého štátu a k tej istej vzdelanosti Rímskej ríše. Avšak výstavba Cirkvi v jej podstatných črtách a jej vnútornom živote bola aj vtedy, ako vždy, tá istá, ba vari ešte viac, najmä v podrobnostiach, než by sa to dalo historickým výskumom zistiť. Vo svojej zrelosti, ktorá sa nikdy nepremení na starobu, Cirkev nezmenila nikdy výzor svojej tváre; jej hlas nestratil nič zo svojho kovového zvuku, lež nadobudol väčšiu mohutnosť a plnosť.

Rím a Cirkev.

Toto tvrdenie nás znova privádza do Ríma k Petrovej Stolici. Lebo Kristova vôľa bola založiť Cirkev nezničiteľnú a jednu v sľube, danom Petrovi, s ustanovením prvenstva, alebo — čo je to isté — s ustanovením pápežstva. Len Cirkev, postavená na Petrovi a jeho nástupcoch musela byť Cirkvou Kristovou, jedna v sebe a trvajúca do konca vekov pomocou poslušnosti jedinej osobnej a viditeľnej Hlavy.

Stalo sa to riadením božej prozreteľnosti, že Peter zvolil za svoje biskupské sídlo Rím. Tu, v Neronovom Cirkú, o ktorom máme nepodvrátne archeologické dôkazy, on zomrel ako vyznavač Kristov; pod stredobodom obrovskej kupy bolo a je miesto, kde bol pochovaný. Jeho nástupcovia, pápeži, pokračovali v jeho poslaní do dnešných čias.

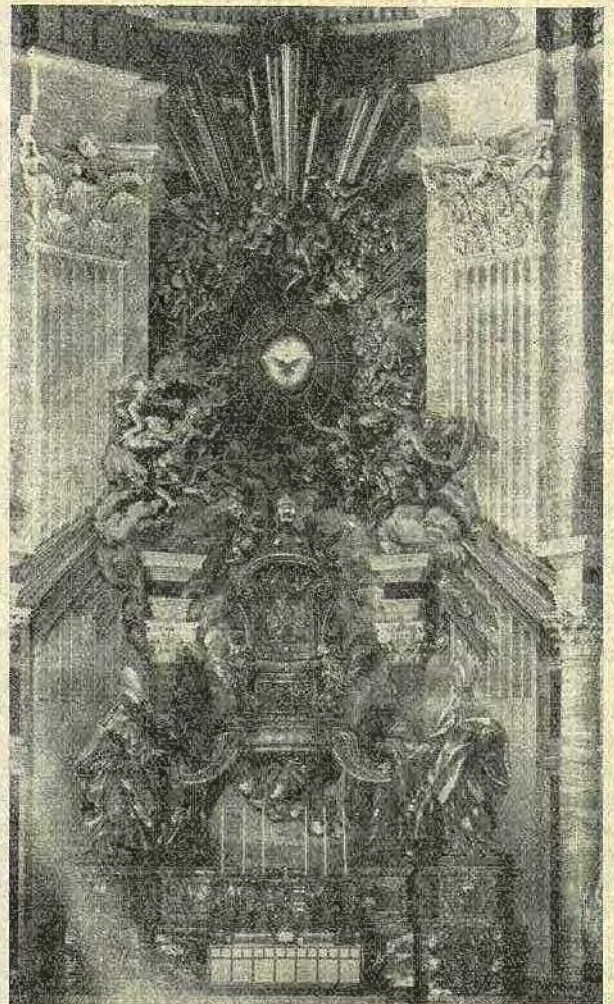
V rade rímskych Veľkňazov boli mnohí, ktorí ako knieža Apoštolov krvou spečatili svoju vernosť Tomu, koho viditeľnými zástupcami boli. Mnohí sa stali veľkými pre svoju svätosť, múdrosť, učenosť a váženosť svojej osoby. Boli aj niektorí, ktorých rýdzo ľudské vlastnosti nezodpovedaly úplne výške najvyššieho pastierskeho úradu. Ale i tie najstrašnejšie búrky, ktoré sa od čias Sv. Petra do dnešných dôb vyrú-

tily na Cirkev, nemaly sily ňou ostriať, ani byť na ujmu božskému poslaniu jej hláv. Každý pápež v tej chvíli, keď prijíma svoje zvolenie, dostáva toto poslanie bezprostredne od Krista s tými istými právomocami a s tou istou výsadou neomylnosti.

Keby jedného dňa (hovoríme to iba ako čiru domnienku) mal sa zrútiť hmotný Rím, keby voľakedy aj táto vatikánska bazilika, symbol jednej, nepremožiteľnej a víťaznej Cirkvi mala pod svojimi rumami pochovať historické poklady a posvätné hroby, ktoré sa v nej nachodia, ani vtedy by Cirkev ešte nepadla, ani by sa na nej neobjavily trhliny; navždy ostane pravdivý prísľub, ktorý dal Kristus Petrovi, ostane i naďalej pápežstvo a jedna nezničiteľná Cirkev, spočívajúca na pápežovi, v tej chvíli žijúcom.

Tak je to. Večný Rím v nadprirodzenom kresťanskom smysle je vyšší ako historický Rím. Jeho povaha a pravdivosť nie sú závislé na historickom Ríme.

Milovaní synovia a dcéry! Taká neochvejná musí byť aj vaša viera, lebo jej základom je kameň, na ktorom bola vystavaná Cirkev. Vyznávajte a nosťe túto vieru medzi svojimi spolužiakmi s jasným pohľadom, hlbokým presvedčením a odvahou, ktorá si je istá svojím víťazstvom.

Stolica Sv. Petra, dielo sochára Berniniho.

V bazilike Sv. Petra.

(Pokračovanie).

Keď vychodili zo zaoltária (apsidy), Ferko-
vi, ktorý sa neustále pozeral hore, udrela do očí
obrovská socha, zarážajúca svojou impozantno-
stou a takmer sa vykláňajúca z výklenku. So-
cha ukazuje pozdvihnutým ukazovákom ku Ka-
tedre a jej krásna michelangelovská tvár so
splývajúcou bradou je zapálená nebeským oh-
ňom.

— To je Eliáš, — povedal « sanpietrino », —
ktorý je pokladaný za zakladateľa Karmelskej
rehole. Oproti nemu vo výklenku je Sv. Bene-
dikt a vo dvoch výklenkoch bližšie ku Katedre
sú Sv. František a Sv. Dominik.

Hľadiac na krásnu sochu zakladateľa bene-
diktínskej rehole, takého skromného vo svojej
majestátnosti, Marcela si predstavila týchto svä-
tých — a s nimi aj ostatných oslavovateľov
a oslávených spolu so slávou Sv. Petra — ako
stĺpy, na ktorých spočíva Cirkev. A pomyslela
si aj na zástupy rehoľníkov, ktoré ich nasledova-
ly a podľa ich príkladu i pod ich velením rozmno-
žily sa v službe Cirkvi.

Pokračovali vo svojej obchôdzke, zabočiac na-
pravo. Obišli veľký oblúk, kde je umiestnený
jeden z organov a za nim zazreli pomník pápe-
ža Alexandra VIII. (1689 - 1691), ktorého pod-
stavec je ozdobený vysokým reliefom, zobra-
zujúcim odovzdávanie rituálnych darov pápe-
žovi po kanonizovaní piatich svätých roku 1690:
Vavrinca Giustinianiho, benátskeho patriarchu,

— Jána Kapistrána, ktorý bol dušou proti Tur-
kom bojujúcich vojsk, Jána z Boha, zaklada-
teľa Milosrdných bratov, Pasquala Baylona a
Jána zo Sahagunu.

— Co sú to kanonizácie? — spýtala sa Mar-
cela.

— Svätorečenia, t.j. vyhlásenie Sluhov Božích
za svätých.

— A ako sa prevádza?

Otázka ostala nezodpovedanou čiastočne aj
vinou detí, ktorých zvedavosť bola upútaná sku-
pinkou návštevníkov, uprostred ktorých stál vy-
soký chlap, ktorý s takou náhlivosťou v slovách
a posunkoch vysvetľoval okolostojacim jednotli-
vé pamätihodnosti, ako by im chcel všetko od-
razu ukázať.

— To budú turisti, — povedal otec, — ktorí
sa zdržia v Ríme iba jeden deň a chceli by všetko
obehnúť a vidieť. Nie si je ľahko predstaviť,
čo môžu pri takom náhlení porozumieť, zažiť,
vidieť a najmä zapamätať si.

V Kaplnke Stĺpu upútal deti tak veľkosťou
ako aj živosťou postáv vysoký relief na oltári
Sv. Leva Veľkého, zasadený medzi dva stĺpy z
červenej žuly. Je to dielo sochára Alardiho z
Bologne (1654), ktorý bol sokom Berniniho. Na
vyobrazení Sv. Lev I. v sprievode duchovenstva
a iných osobností vychádza v ústrety hunskému
kráľovi Attilovi a odhovára ho od úmyslu vy-
drancovať Taliansko. Kráľ počúvne napomenu-
tia pápeža a ustupuje. Hore vidno sv. apoštolov

Petra a Pavla spúšťať sa na oblakoch a vyta-
senými mečmi hroziť Attilovi. Ich tváre sú hro-
zivé a ruha, ktorými sú odetí, poletujú akoby
v búrke.

Pokračujúc v obchôdzke stále napravo, ved-
ľa tohto oltára nachodí sa jeden zo siedmich
privilegovaných oltárov svätopeterských, ozdo-
bený dvoma malými stĺpmi z alabastru a dvo-
ma veľkými z čiernej žuly. Uctieva sa tu zá-
račný obraz Panny Marie, zvaný « na stípe », lebo
bol vymaľovaný na stípe z kameňa « portasan-
ta », ktorý zdobil strednú loď starej bazi-
liky.

— Prečo sa volá ten oltár privilegovaným?

Pán Guido, ktorý pred chvíľou vďaka turi-
stom nemusel odpovedať na otázku detí, ako
sa robia svätí, pozdvihol oči do výšky, ako by
sám hľadal odpoveď na túto novú otázku. Poh-
ľad sa mu zastavil na krásnej kupole, ktorá sa
vznáša nad obidvoma oltármi — je to jedna zo
štyroch menších kupolí Svätopeterského chrá-
mu — celá je okrášlená alegorickými embléma-
mi Preblahoslavenej Panny Marie, anjelmi a kve-
tovými polvencami. Bol teda šťastný, že môže
na túto stranu obracať zvedavosť detí. Lenže tie
už nevládaly od únavy nahor hľadiet a nepreja-
vily o kupolu veľký záujem.

Ich pozornosti však neušiel náhrobok Alexan-
dra VII. (1655 - 1667), na ktorom je smrť v po-
dobe pozlátenej kostry. Nadvíhuje smútočnú
pokrývku zo sicílskeho jaspisu, aby ukázala pá-
pežovi piesočné hodiny, ktoré ukazujú jeho
poslednú hodinu. Hore tróni postava kľačiaceho
pápeža, oblečená do bohoslužobného rúcha. Na
bokoch sú štyri alegorické figury: v popredí so-
chy Spravodlivosti a Obozretnosti, v úzadí zas
sochy Charity a Pravdy. Tento pomník vyhoto-
vili viacerí umelci podľa nákredu a pod vedením
Berniniho.

Svätý Otec, nesený na tróne
uprostred zástupu na námestí Sv. Petra.

Vošli do ľavého ramena krížovej lode, na konci ktorého stoja tri oltáre, ozdobené nádhernými stĺpami: dva z nich sú zo sivej žuly, dva žliebkované z antického žltého mramoru a dva z mramoru, zvaného cibulovitý (cippollina). Krása hlavíc týchto stĺpov unikne mnohým návštevníkom chrámu a nie je to veru ani div, lebo nie je ani možné pri tom množstve povšimnúť si všetky podrobnosti tohto obrovského kostola.

Stredný oltár predstavuje Ukrižovanie Sv. Petra roku 67 na rozkaz cisára Nera. Mozaika bola prevedená podľa maľby na plátno od Guida Reniho. Pravý oltár, tiež z mozaiky, znázorňuje zázrak Sv. Valerie (III. stor.). Táto svätica bola podľa podania pre svoju neposlušnosť voči nepriateľom viery stáť. Legenda hovorí, že po poprave vzala svoju hlavu do rúk a zanesla ju do jedného kostolíka v Limoges, kde slúžil sv. omšu svätý biskup Martial. Na ľavom oltári je mozaikový obraz, predstavujúci sv. apoštola Tomáša, ktorý nechcel uveriť a vkladá svoju ruku do Ježišovho boku.

Deti sa dívaly a pozorovali podľa otcových pokynov, ale ich záujem nebol už taký veľký. Príťahovali ich a to najmä Ferka, veľké spovednice, umiestnené pozdĺž stien. Ku jednej z nich kľakol si akýsi človek a kňaz, sediaci dnuka, dotkol sa jeho hlavy dlhou palicou.

— Co to znamená, otecko?

— To sú spovednice svätopeterských penitenciárov, — povedal otec. — Sedia v nich spovedníci, hovoriaci rozličné jazyky, aby príslušník ktoréhokolvek národa, ktorý sem príde, mohol sa, ak chce, vyspovedať vo svojom materinskom jazyku. Dotyk palicou má sviatosťnú platnosť, t. j. zahladzuje všedné hriechy.

Pod nasledujúcim oblúkom nad dverami do sakrestie všimli si pomník Pia VIII. (1829 - 1830) od sochára Teneraniho. Je to najkresťanskejší pomník v celej bazilike, i keď trochu prichladný a konvenčný. Je na ňom v oblúku Spasiteľ a dolu modliaci sa pápež so sopätými rukami. Na bokoch sú Sv. Peter a Pavol.

Na protíahlom oltári, zvanom oltárom Lži, je mozaika, vyhotovená podľa slávnej maľby na kameni od maliara Pomarancia (vlastným menom Cristoforo Roncalli), ktorej originál je v kostole Santa Maria degli Angeli. Oltár je venovaný Apoštolom Sv. Petrovi a Sv. Andrejovi a oltárom Lži sa volá preto, lebo vyobrazuje náhlú smrť obráteného žida Ananiáša a jeho manželky Zafiry, lebo oba klamali Sv. Petra, ukrývajúce peniaze.

Bez pomoci sprievodcu pán Guido by si ani nebol všimol inú nádhernú mozaiku, ktorú Andrej Sacchi vyhotovil pre oltár blízkej Klementskej kaplnky, kde odpočívajú telesné pozostatky Sv. Gregora Veľkého. Mozaika zobrazuje zázrak, o ktorom rozprával Pavol Diakon: istý cudzinec prišiel prosiť od Sv. Gregora relikviu po Apoštoloch. Sv. Gregor mu dal kúsok šatky, ktorou kňaz pri sv. omši utiera kalich po použití Svätých Spôsobov a keďže cudzinec pochyboval o drahocennosti daru, Sv. Gregor prebodol nožikom plátno, z ktorého vystrekla krv.

Neďaleko je jasný pomník Pia VII. (z rodu Chiaramonti, 1800 - 1822), ktorý je dielom dán-

skeho sochára Thorwaldsena. Je to jeden z tých pomníkov, ktoré už aj pre svoju veľkosť neuniknú pozornosti nikoho, kto navštívi chrám Sv. Petra. Pomník dal postaviť kardinál Consalvi, ktorý bol pápežovým verným štátnym tajomníkom. Svedčí o veľkosti a neochvejnej sile skromného bezbranného pápeža proti násilnickej drzosti Napoleona. Pápež je zobrazený ako sedí na prestole a žehná. Na jeho pravici i ľavici sú anjeli veľmi jemného prevedenia a dve sochy, z ktorých jedna, s rukami skriženými na ľavej koži, predstavuje Silu, druhá, s olivovým vencom na hlave, Múdrost.

Ferko zbadal prvý, že táto posledná má pri nohách sovu.

— Co to má znamenať?

— Sovy je symbolom kresťanskej múdrosti, lebo ona vidí aj vo tme. Alebo, ako myslia iní, symbolom nočných bdení učencov, — odpovedal synovi pohotove otec.

Len čo sa obrátili smerom k severnej bočnej lodi, Marcela hneď zazrela a ukázala otcovi veľký obraz, umiestnený na pilieri.

— To je chýrne Premenenie Pána, — povedal otec.

Leone Gessi.

(Pokračovanie nasleduje.)

BLAHOREČENIE

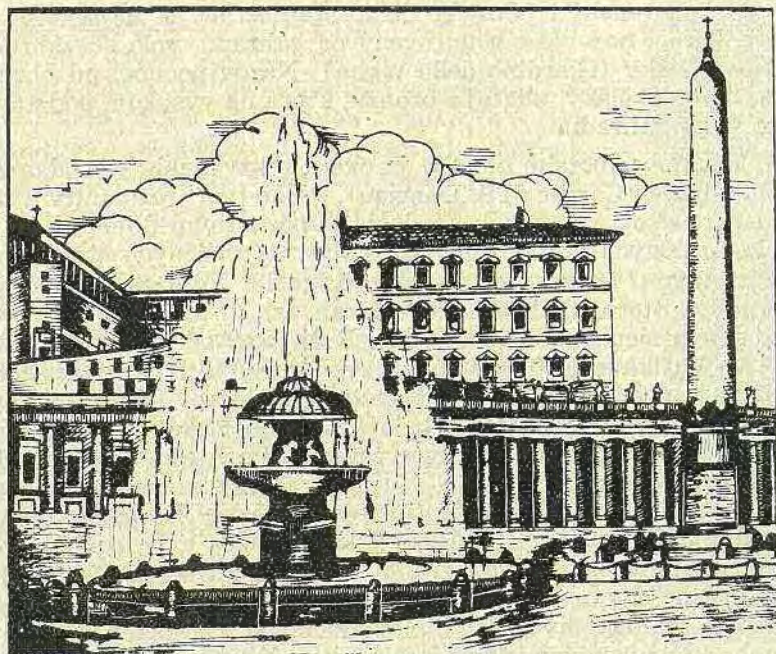
S. M.

Darmo zamieraš úzkosťou,
Tej sa tak ľahko nezbavíš,
Zrak tvoj je ako reflektor,
Co sa do výšky upraví,
A nebo predsa nestihne,
Iba kupolu osvieti
Na chráme svätopeterskom —
To je len obraz ľudských síl,
Ako si veľkosť predstaviť,
Ako si večnosť učasniť,
Aby úzkosťou nezmrela —
Vstúp dnu a pozri pútnika,
Ako sa schýlil na dlažbu,
Okolo neho prázdny kruh,
Celkom sa v nebo zahrúžil,
Aký na výzor chudobný
A predsa Boží dedič je,
Učastný celej milosti —
A vókol žiari nádhera,
On kľučí prostred zástupu
A pohľad ide za svetlom
Vyššie než horia svietniky —
To je vlasť jeho skutočná,
Ona je život najvyšší,
Pramatka všetkých bazilik —
Do nej sa svätý navráti,
Keď ju na zemi vyznával.

SÍDLO NÁMESTNÍKA KRISTOVHO

Vatikán je už vyše pol tisícročia stálym sídlom Námetníka Kristovho. Je to maličká vyvýšeninka na pravom brehu rieky Tibery medzi pahorkami Janikulom a Monte Mariom. Meno toto pochodí už zo starorímskych dôb, ale slávnym a veľkým urobilo ho iba kresťanstvo. Slovo Vatikán odvodzujú niektorí moderní vedeckí pracovníci od mena domnelého starého etruského mesta Vaticanum, kým iní sa pridávajú mienky rímskeho spisovateľa Gnea Gellia, žijúceho v II. storočí, ktorý tvrdí, že meno pochodí z latinského slova « vaticinia », t. j. veštíeb, ktoré sa tam kedysi vydávaly. Iné vysvetlenia pôvodu tohto slova sú menej pravdepodobné.

V rannom staroveku Vatikán nebol obývaný. Bolo to opustené a nezdravé miesto, a preto nebolo pojaté do rímskeho okruhu. Len v cisárskych dobách sa naň začína obracať pozornosť, keď niektorí cisári založili tu krásne záhrady. Cisár Kaligula a Nero vybudovali na južnom úpätí Vatikánu nádherný cirkus, v ktorom bývaly usporiadané preteky na koňoch i vozoch. Uprostred cirkusu bol vztyčený obelisk, ktorý teraz kráši Svätopeterské námestie. Po veľkom požiari Ríma r. 64 mnoho kresťanov, obvinených z podpaľačstva, podstúpilo v cirkuse ako aj príľahlých záhradách mučenícku smrť. Medzi obeťami bol aj sám Sv. Peter, ktorý podľa tvrdenia cirkevných spisovateľov bol r. 67 dolu hlavou ukrižovaný. Jeho telo pochovali pri Korneliovej ceste, vedúcej okolo cirkusu a nad hrobom bol vztyčený náhrobník v podobe modlitebne. V prvej polovici IV. storočia vybuďoval cisár Konštantín nad ňou nádhernú päťloďovú baziliku, ktorá stála až do XVI. storočia. Pri bazilike bolo založené aj takzv. episcopium, čiže biskupské sídlo, ale kto a kedy ho založil, o tom panujú iba dohady. Jedno je však historicky isté: keď Karol Veľký na Vianoce roku 800 prišiel do Ríma, aby prijal z rúk pápeža Leva III. cisársku korunu, dlhšiu dobu bol ubytovaný v tejto budove.

Vatikánsky Apostolský palác, sídlo Sv. Otca.

Pastierske listy slovenských biskupov. Z príležitosti tohoročných jubileí Sv. Otca Pia XII. slovenskí biskupi vydali osobitné pastierske listy veriacim, v ktorých pripomínajú tak desiate výročie jeho voľby za pápeža, ako aj zlaté jubileum kňazské. Pastierske listy, ktoré sú prehrate veľkou láskou k pápežovi a Sv. Stolici, zhodnocujú veľkosť osobnosti Pia XII. a vyzývajú veriacich k modlitbám za neho a jeho úmysly.

Kongres Slovenskej Ligy v Amerike. V dňoch 1.-3. marca konal sa v Chicago, Ill. historický XXX. Kongres Slovenskej Ligy v Amerike, na ktorom boli odhlasované vážne rozhodnutia, týkajúce sa slovenského národa a jeho boja za štátnu samostatnosť. Zvolený bol aj nový výbor. Za predsedu Slovenskej Ligy v Amerike bol zvolený doterajší podpredseda pán Pavol Jamriška, za generálneho tajomníka historik Dr. František Hrušovský a za hlavného pokladníka pán František Deviatka.

Dva nové slovenské časopisy v zahraničí. Slovenská tlač v zahraničí bola v poslednom čase obohatená dvoma novými časopismi, z ktorých jeden ako dvojtyždenník pod názvom Slovenský národ vychodí v Paríži a druhý ako mesačník pod názvom Slovenská republika v Buenos Aires. Vydávateľom a zodpovedným redaktorom Slovenského národa je pán Jozef Hanzel, kým vydávateľom Slovenskej republiky je Slovenský Akčný výbor. Adresa Slovenského národa je: Slovenský národ, 15, rue Maurice Rouvier, Paris - 14e., France, kým Slovenskú republiku možno si objednať na adrese: Slovenská republika, Entre Rios 355-II, Buenos Aires, Argentina. Obidva nové časopisy staja v službe slovenského boja za samostatnosť.

Anglicky písaný časopis o slovenských otázkach. Redaktor Jednoty Filip Hrobák začal vydávať štyrstránkový anglický mesačník Slovak Newsletter, ktorého cieľom je informovať anglicky hovoriaci svet o sloven-

ských otázkach. Predpokladá sa, že o krátky čas stane sa časopis Slovak Newsletter dvojtýždenníkom, prípadne aj týždenníkom.

Francúzsky hlas o pomeroch na Slovensku. Veľký francúzsky časopis *Le Rassemblement du Centre*, vychodiaci *St. Etienne*, vo svojom čísle zo dňa 5. marca 1949 uverejňuje veľký článok o pomeroch na Slovensku pod nadpisom *En marge des arrestations en Slovaquie*. Pisateľ článku realistickým spôsobom a na základe štatistických údajov objasňuje posledné udalosti na Slovensku a podáva ich v dramatickej skratke. Z článku vysvitá, že najmä slovenský katolicizmus musí sa boriť s veľkými ťažkosťami a prináša veľké obete.

Veľký dobrodínca slovenských utečencov na odpočinku. Veľký slovenský rodolub, vzorný kňaz a dosiaľ neprevýšený dobrodínca slovenských utečencov, vdp. Ambroz Kapitán, ktorý bol farárom slovenskej farnosti Sv. Klementa v Tarentum, Pa. utiahol sa na odpočinok. Veľadóstojný Pán Ambroz Kapitán nielen v slovenskej katolíckej Amerike, ale medzi všetkými Slovákmi či už v Amerike, vo vlasti, alebo po celom svete roztrúsenými, teší sa jedinečnej úcte a obľube. Najmä Slováci, ktorým on vo svojej jedinečnej štedrosti po tejto vojne tak horlivo a vytrvalo pomáhal pri hľadaní novej vlasti, že obetoval na ich záchranu aj posledný svoj halier, si iste na neho spomenú, keď sami už budú sociálne zaistení a budú mu aj skutkom vedieť prejaviť svoju veľkú vďačnosť, ktorou sú mu zaviazaní.

Slováci na Liparoch. Skupina Slovákov, ktorí sa pokúsili bez patričných povolení prekročiť talianske hranice, bola talianskymi bezpečnostnými orgánmi zaistená a deportovaná do internačného tábora na Liparoch. Listy týchto Slovákov sú plné zúfalstva, lebo dosiaľ sa darmo obracali o pomoc na všetky strany. Život v internačnom tábore je veľmi ťažký a každý túži, aby sa mu umožnilo čím skôr dostať sa do niektorej z krajín, kde by sa mohol prácou užiť.

Musela to byť teda budova nádherná, keď mohla byť použitá ako dočasná cisárska rezidencia. Pápeži však bývali vo Vatikáne iba prechodne a to vtedy, keď pri rozličných cirkevných slávnostiach prichodili do baziliky Sv. Petra odbavovať bohoslužby, alebo keď ich protivníci vyhnali z Lateránu.

Postupne, ako sa širil kult uctievania apoštolského hrobu, vznikaly okolo budovy baziliky Sv. Petra aj iné budovy: kostoly, kláštory, pútnické domy, chudobníce, nemocnice a cintoríny. Niektoré národy, ako Angličania, Frankovia, Longobardi mali tam aj svoje vlastné národné domy, ktoré podľa potreby tých čias boli opevnené a počas barbarských vpádov slúžili za obranné postavenia apoštolského hrobu. V polovici IX. storočia Vatikán vyplienili Saraceni, a preto pápež Lev IV. dal ho opevniť múrami. Tak vzniklo nové mesto, ktoré bolo podľa pápežovho mena nazvané Levovým mestom (*Cittá Leoniana*). Casom však aj toto mesto spustlo a muselo byť viac ráz obnovované. Prvé väčšie obnovovacie práce boli započaté v XII. storočí za pápežov Eugena III., Celestína III. a Inocenta III. Po návrate Svätej Stolice z Avignonu Námestníci Kristovi sa natrvalo usadili vo Vatikáne a to nielen preto, že Laterán bol už neobývateľný, ale aj preto, že v opevnenom Vatikáne boli pápeži bezpečnejší počas politických nepokojov a búrok. Po smrti Gregora XI. roku 1378 vydržovala sa vo Vatikáne prvá konkláva, t. j. prvé uzavreté voľby pápežské.

Od XV. storočia sa začal vatikánsky palác zveľaďovať a rozširovať. Roku 1410 za Jána XXIII. bola vystavená dlhá chodba, ktorá spájala Vatikán s Anjelským hradom. Sixtus IV. založil v paláci domácu kaplnku, ktorá bola podľa neho nazvaná Sixtovou. Inocent VIII. vybudoval severne od paláca na bašte, nazvanej podľa krásneho rozhľadu *Belvedere*, nový pavilón v renesančnom slohu. Najviac sa zaslúžili o vybudovanie Vatikánu umeniamilovní pápeži XVI. storočia, najmä Július II., Lev X. a Pavol III. Blízko Inocentovej stavby vztyčil staviteľ Bramante vysokú polokruhovou apsidu a za ňou bol upravený belvederský dvor. Tieto stavby boli od pôvodného paláca vzdialené asi 300 metrov a neskoršie sa spojily dlhými bočnými krídlami. Rozsiahly dvor ktorý takto vznikol, bol neskôr prepažený dvoma krížnymi krídlami, v ktorých našla umiestnenie Apoštolská knižnica a časť antického múzea. Tak sa rozpadol dvor na tri časti: Najjužnejší a najnižší volá sa dvor *Belvederský* (*Cortile di Belvedere*; rovnaké meno má aj dvorec celkom od neho oddelený a tvoriaci časť múzea), prostredný dvor je o poschodie vyššie položený a volá sa dvor *tlačiarenský* (*Cortile della stamperia*) a najsevernejší dvor, ležiaci najvyššie a upravený na záhradu, volá sa záhrada *piniovej šišky* (*Giardino della pigna*). Názov pochodí od obrovskej piniovej šišky, uliatej z bronzu, ktorá na vysokom podstavci okrášľuje záhradu.

Vlastné pápežské obvodlie je okolo takzvaného Svätodamazského dvora (*Cortile di S. Damazo*). Palác tvorí rozmanitý a nesúmerný celok a navonok nepôsobí impozantným dojmom. Je to dielo rozličných dôb, rozličných slohov a rozličných staviteľov, medzi inými Bramante, Raffael, Ligorio, Fontana, Maderna, Bernini a Stern. Celkove má Vatikán asi 20 dvorov a asi 1400 rozličných siení, kaplniek a izieb. Reči, podľa ktorých by malo byť vo Vatikáne 11.000 izieb, sú vybájené. Plocha vatikánskeho paláca je približne 55.000 štvorcových metrov. Co robí vatikánsky palác priamo neoceniteľným, sú umelecké zbierky a výtčiny, ktoré mu dodávajú taký význam, že ho v tejto veci nepredčí nijaká iná budova na svete. Najvynikajúcejšie časti paláca sú kaplnky Sixtova a Pavlova, Raffaelove izby, Borgiovský byt, obrazáreň, Tajný archív, Apoštolská knižnica a múzea. Na západnej strane paláca sú rozľahlé a krásne vatikánske záhrady, v ktorých je letný dom Pia IV. z roku 1560, vatikánska rozhlasová stanica, hvezdáreň, napodobenina Lurdskej jaskyne a mnoho krásnych sôch, fontán a iných ozdôb.

Od roku 1929 je Vatikán samostatným štátom.

Moc, ktorej základom je láska.

Trnavský apoštolský administrátor Osv. pán Dr. Ambróz Lazík vydal k veriacim pastiersky list, z ktorého vyberáme tieto podstatné časti:

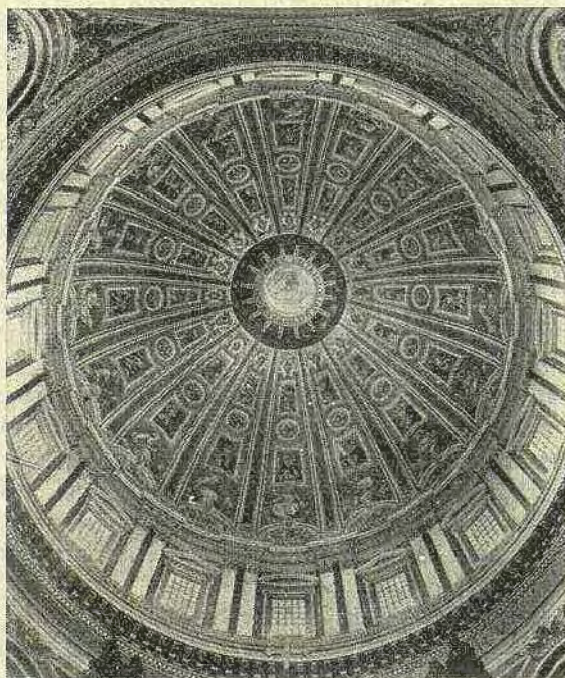
Vo veľkej kupole nádherného chrámu Sv. Petra v Ríme skvejú sa zlatými písmenami slová ktoré odzneli z úst Spasiteľa pri Cezarei Filipovej k Sv. Petrovi: « Tu es Petrus... Ty si skala a na tejto skale vystavím svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu ». (Mat. 16, 18). Skoro 2000 rokov je tomu, čo Kristom daný prísľub stal sa skutkom, keď Vykupiteľ pred svojím odchodom do nebies sveril svoje baránky svojmu prvému zástupcovi Sv. Petrovi Apoštolovi slovami: « Pas baránky moje... pas ovečky moje... » (In 21, 17).

Co vyslovujú tie slová, napísané gigantickými písmenami v kupole chrámu Sv. Petra v Ríme, ostáva i pri všetkej svojej veľkosti a smelosti ďaleko za skutočnosťou, ktorá ich naplnila. V dlhšom rade mužov, v ktorých plné moci, dané Ježišom rybárovi z Betsaldy, putovaly do budúcnosti a putovať budú celou budúcnosťou — a to možno dnes predpovedať už s istotou, ktorú treba nazvať dejinnou — predstavuje sa taká nesmierna plnosť moci, že i zo samých prísľúbených slov Ježišových len zďaleka ju možno tušiť... Skutočná moc rímskych pápežov, nástupcov onoho Simona Petra, sa cez stáročia stala väčšou, než sa to dá vypovedať akýmkoľvek slovom ľudskej reči. Je to moc nad dušami ľudskými, moc srdca, moc viery, moc, ktorá v láske účinkuje — a takáto moc rozbíja všetky paragrafy právnych ustanovení a prelieva sa cez okraje všetkých slov. Keď s výšin svätopeterskej kupoly znejú strieborné fanfáry, v okamihu, keď pápež uskutočňuje eucharistické predstavenie, vtedy šíri sa zvuk i v srdciach prítomných veriacich zo všetkých kmeňov a rečí, a tento živý zvuk nie je nič iné, ako hlas najvyššieho pastiera a pána Cirkvi, ktorý v tejto chvíli osobne prítomný znova hovorí Petrovi, stojacemu pri oltári: « Ty si skala a na tejto skale vystavím svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu ».

Pri vstupe do roku 1949 všetkým katolíkom sveta podobné myšlienky sa vynárajú v ich dušiach. Pozerajú svojim duchovným zrakom k Vatikánu, kde v samej blízkosti chrámu Sv. Petra sídli 262. nástupca Sv. Petra, náš slávne panujúci Sv. Otec pápež Pius XII. Nielen pozerajú, ale putujú k nemu, aby ho v tomto roku osobitne pozdravili, svoju lásku mu preukázali, o svojej detinskej oddanosti ho uistili, aby mu kytice svojich modlitieb a dobrých skutkov odovzdali k jeho jubilejným dňom, ktorých sa dožíva dňa 2. marca a 2. apríla.

Dňa 2. marca je tomu desať rokov, čo bol povýšený na Katedru Sv. Petra Apoštola, čo sa stal námestníkom Kristovým a vládárom ľudských srdiec, aby ich ako milujúci pastier a otec viedol po ceste spásy k výšinám nebeským. Dňa 2. apríla bude tomu päťdesiat rokov, čo sa stal kňazom Nového Zákona a celý svoj život zasvätil jedine spásu nesmrteľných duší. Koľké to boli obeť, ktoré prinášal vo svojej apoštolskej činnosti cez 40 rokov na tých najvýznamnejších miestach Cirkvi sv., až sa pred 10. rokmi ujal kormidla lodičky Petrovej.

V ňom je tá plná moc, ktorú nevládze vypovedať žiadna ľudská reč, ktorá moc na to je určená, aby viedla človeka do prístavu istoty, spokojnosti, spravodlivosti a pravej blaženosti: je to moc, ktorej základným zákonom bola, je a zostane láska, ktorá moc iba v láske účinkuje. Veď sám zakladateľ sv. Cirkvi Ježiš Kristus pre svoje kráľovstvo, ktoré nie je z tohto sveta, ale je aj na tomto svete, za základ položil zákon lásky k Bohu a bližnému v rozsahu dotiaľ nebývalom. Lebo dal príklad, ako sa majú jeho « poddaní » navzájom milovať a doplnil ho tým, že i tých máme milovať, ktorí nás prenasledujú. Preto niet sa čo diviť, že svojmu prvému zástupcovi, Sv. Petrovi, pri odovzdávaní tejto nesmiernej duchovnej moci kládol otázku a to až po tri razy: « Simon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo? » (Jn 21, 15). Až keď Sv. Peter potvrdil svoju lásku, dostal od Spasiteľa najväčšiu moc definitívne. A Sv. Peter horel láskou k Synovi

Pohľad do kupoly chrámu Sv. Petra.

Božiemu, horel láskou k neveste Kristovej, k Cirkvi, k svojmu duchovnému stádu, až svoj život položil zaň.

Ten istý oheň neuhasiteľnej lásky k Bohu a veriacim, ba i neveriacim celého sveta plápolá v šľachetnom srdci jubilujúceho Sv. Otca pápeža Pia XII. Ráďte si len prečítať jeho životopis, jeho prejavy, jeho encykliky. Dokladom jeho lásky k celému človečenstvu je aj jeho heslo, ktoré, si zvolil, keď nastúpil na katedru Sv. Petra: « Opus justitiae pax - ovocím spravodlivosti je pokoj ». Spravodlivosť a pokoj nerozlučne spája a

pripomína to v roku 1939 rozvadenému svetu: « Počúvajte v našom hlase hlas Kristov... Spravodlivosť si razi cestu nie silou zbraní, ale presvedčivosťou poznania a rozumu. Ríše, ktoré sa neopierajú o spravodlivosť, nemôžu počítať s požehnaním Božím... Nebezpečenstvo je hrozivé, ale ešte je čas. » (24. aug. 1939). Celý jeho kňazský a veľkňazský život je pretkaný zlatou sieťou dôkazov jeho nesmiernej lásky, ktorá sa zapísala do svetových dejín najmä v dobe prehranej vojny, pred ktorou varoval, ale ktorú prekaziť nevládal.

NOVOSTI O SVÄTOM ROKU.

LITURGICKÉ A NÁBOŽENSKÉ SLÁVNOSTI.

Prednosta apoštolských obradov uverejnil nedávno prvý soznam slávnostných bohoslužieb, ktoré sa budú konať počas Svätého, čiže Milostivého roku.

Je už isté, že Svätý Otec bude aspoň raz za mesiac slúžiť sv. omšu pre pútnikov vo Svätopeterskej bazilike. Zúčastní sa aj na bohoslužbách v grécko - byzantskom obrade, ktoré sa budú konať z príležitosti 1200 ročného výročia smrti cirkevného učiteľa Sv. Jána z Damašku.

V dobe ktorá, sa má ešte len určiť, pod starostlivosťou rímskeho duchovenstva budú sa konať tradičné procesie s obrazom Spasiteľa, ktorý je uložený v kaplnke Sv. Schodov, so Sv. Krížom z kostola Sv. Marcela a s obrazom Panny Marie, takzvaným « Spása rímskeho ľudu », ktorý sa uctieva v bazilike Santa Maria Maggiore. Okrem toho budú rozličné slávnosti vo všetkých východných obradoch.

Svätý rok bude slávnostne oznámený dňa 26. mája na sviatok Nanebevstúpenia Krista Pána. V tento deň sa bude v štyroch patriarchálnych bazilikách Ríma čítať Bula, ktorou pápež vyhlasuje Svätý rok. V decembri sa preveria Sväté brány v patriarchálnych bazilikách, druhý raz sa prečíta pápežska Bula o Svätom roku, Sväté brány sa otvoria a započne sa Jubilejný čiže Milostivý rok.

Svätú bránu vo vatikánskej bazilike otvorí slávnostným spôsobom sám Svätý Otec, Sväté brány v bazilike Svätého Jána Lateránskeho a v bazilike Santa Maria Maggiore otvoria miestni kardináli nadkňazi a Svätú bránu v bazilike Svätého Pavla za hradbami otvorí kardinál, ktorého deleguje pápež.

Na Vianoce tohto roku pápežská utiereň a ostatné bohoslužby budú v bazilike Santa Maria Maggiore, kde sa uchováávajú relikvie jasličiek.

Pokiaľ ide o Svätý rok, na každý mesiac boly ustanovené rozličné slávnosti.

V januári sa bude konať Trojkráľová oktáva v kostole San Andrea della Valle za účasti všetkých obradov (6. januára). 18. januára Oktáva za sjednotenie Cirkvi, 20. januára 1700 ročné jubileum umučenia Sv. Fabiána pápeža a dňa 25. januára na sviatok Obrátenia Sv. Pavla pápežské bohoslužby v bazilike Sv. Pavla za hradbami.

Vo februári na sviatok Očistovania Panny Marie čiže Hromnice bude slávnosť venovania hromničiek Sv. Otcovi (2. februára), dňa 10. februára výročné oslavy blahoslaveného úmrtia Pia XI. a na Popolnú stredu 22. februára otvorenie veľkopôstnych staníc v kostole Sv. Sabiny na Aventíne.

Dňaz. marca oslávi sa výročie voľby a 12. marca výročie korunovania Pia XII. Vo výročný deň korunovania bude sa konať slávnostná pápežská kapela.

V apríli vo Veľkom týždni budú sa konať v patriarchálnych bazilikách slávnostné bohoslužby. Na Veľkú noc dňa 9. apríla bude Sv. Otec slúžiť slávnostnú sv. omšu vo Svätopeterskom chráme a po nej udelí s vonkajšieho balkóna požehnanie. V druhej polovici apríla a v máji budú štyri svätorečenia.

V júni po vysvätení a otvorení kostola Sv. Eugena Sv. Otcovi (2. júna), bude 8. júna slávnostná procesia Božieho Tela, na ktorej sa zúčastní aj pápež. V tretiu nedeľu po Svätom Duchu bude svätorečenie. 29. a 30. júna bude sviatok Apoštolov Petra a Pavla.

V poslednú nedeľu októbrovú a v nedeliach novembrových budú svätorečenia.

24. decembra, t. j. na Stedry deň zatvoria sa Sväté brány a tým sa skončí Svätý rok.

Audiencia u Sv. Otca

Možno nikdy v živote nedostal som sa do takého pomysla, ako v to popoludnie, keď mi jeden z priateľov prišiel oznámiť, že na druhý deň predpoludním príjme Sv. Otec Pius XII. skupinku Slovákov na špeciálnej audiencii.

— Priprav sa teda, — vravel mi priateľ, — o jedenástej stretne sa všetci na Námestí Sv. Petra.

« Priprav sa », ako sa to ľahko povie. Keby mi takáto radostná zpráva bola došla v normálnych časoch, príprava by nebola bývala ťažká. Lenže ja som bol utečenec a mal som len jedny šaty, ktoré som nosil či piatok, či sviatok a ťažko bolo povedať, či z nohavíc kolená, alebo lakte z rukávov kabáta prerazia si prv cestu na svetlo božie. Topánky tiež neboly oveľa lepšie a o košeli radšej ani nepoviem, ako vyzerala. Až mráz mi prešiel po chrbte, keď som si pomyslel, že v tomto biednom obleku sa mám na druhý deň dostaviť pred tvár Hlavy Cirkvi, že oči Námestníka Krista Pána na zemi majú spočinúť na celej tejto mojej chudobe. Nuž ale čo som mal robiť? Pozašival som, čo sa zašit dalo, vyprášil, vyhladil kabát i nohavice a starostlivo som skúšal, ako treba stáť a kráčať, aby môj odev prezradil čím menej nedostatkov, ktoré nebolo možné odstrániť ani ihlou, ani hladidlom. Myslím, že stredovekí rytieri sa oveľa pohodlnejšie cítili vo svojich drôtených košeliach, železných pancieroch a okovaných čizmách, než ja v mojom ľahúčkem obleku, cez ktorý ako cez sito prenikol každý závan vetra. Načo tajiť, okúňal som sa na druhý deň, pred Bronzovou bránou, ktorou sa vchádza do Apoštolského paláca.

— Kto vie, či nás pustia dnu takýchto ošuchaných, — povedal s trpkým úsmevom priateľ, hľadiac na krásne urasteného švajčiarskeho gardistu, ktorý s halapartňou v ruke držal stráž pri bráne.

— Ako len môžete také veci hovoriť, keď Svätý Otec nepovolil vám audienciu, aby vás videl vyparadených, ale na to, aby ste pod jeho otcovským pohľadom našli útechu a povzbudenie v tomto ťažkom živote.

Lež rozhovor o tejto téme netrval dlho. Stráž totiž pokynula a ľudia, ktorým bola povolená audiencia, začali vchádzať do vatikánskeho paláca. A stačilo prekročiť prah tohto rozprávkového sveta, aby sme zabudli i na svoju biedu, i na svoje pochybnosti a nechali sa unášať dojmami, ktoré sa na nás hrnuly. Bolo by veľmi ťažko opisovať všetky tie prekrásne schodišťa, chodby, siene, maľby, sochy, stĺpy, dvorany, mramorové podlahy a pozlátané povaly. Oko nestačilo ešte spočinúť na jednej kráse a už sa mu zjavilo desať mých. Cítili sme sa ako v krajine zázrakov, ako v rozprávkovom svete, od ktorého krajší by nevedela vysnívať ani najživšia fan-

tázia. Pri dverách, vedúcich do jednotlivých siení stáli švajčiarski gardisti vo svojich slávnostných uniformách, sostavených zo živých žltobelaso-červených pásov a v sienach sa opierali o dlhé šable obrovskí pápežskí žandári, ktorých vysoké čiapky z medvedej kožušiny robily ešte vyššími. A čím ďalej sme šli do tohto tajomného sveta, tým bolo všetko slávnostnejšie, veľkolepejšie. Dvorana za dvoranou, celý rad siení, preplnených drahocennými obrazmi, gobelínmi, kobercami, záclonami, rad dverí, s nehybnými strážami v malebných uniformách švajčiarskej i palatínskej gardy a pápežského žandárstva.

Zastavili sme sa v sieni, ktorá nebola veľká, ale tak sa mi zdalo, že krásou prevyšuje všetko, čo sme doteraz videli. Na podlahe žiaril sviežimi farbami koberec s veľkým pápežským znakom uprostred a celé steny pokrývaly gobelíny v zlatých rámoch, predstavujúce rozličné udalosti zo Sv. Písma. Sieňou občas prešli do purpúrových šiat oblečení cirkevní hodnostári, ktorým stráže tasenou zbraňou vzdávaly počtu. Tajní pápežskí komorníci a iní funkcionári, vyobliekani do stredovekých čiernych krojov so širokými pláštami a vysokými španielskymi goliermi konali svoju službu s vážnosťou a dôstojnosťou, akú nikde inde sa svete nemožno uvidieť. A my sme stáli pozdĺž steny, neschopní prehovoriť slovo od dojatia a údivu.

Kto vie, ako dlho by sme boli tak stáli, keby zo susedných siení nebol doľahol šum, štrngot zbraní a niekoľko krátkych úsečných vojenských povelov. Jeden do tmavého kroja oblečený pán s mečíkom pri boku dal nám rukou znamenie, aby sme pokľakli a sotva sme sa stačili znova obzrieť, ľahúckym krokom, ako kedy sa ani zeme netýkal, vošiel do siene pápež. V tej chvíli prestalo jestvovať pre nás všetko ostatné na svete, palác, nádhera, stráže, hodnostári. Videli sme len jeho štíhlu postavu, len jeho ruky, pozdvižené k nebu v modlitbe a potom žehnajúce.

A potom prišla tá najkrajšia chvíľa celej audiencie. Od jedného k druhému pristupoval k nám Svätý Otec, na každom z nás spočinuly jeho mäkké oči, ako by sa boly spytovaly: Synu, čo si želáš?

Hlas i srdce sa mi chvelo, keď som placho povedal svoju prosbu.

— Požehnanie prosím, Svätý Otče, pre mojich drahých, pre Slovensko i pre mňa.

— Pre všetkých, pre všetkých, — povedal žehnajúc a podajúc na pobozkanie rybársky prsteň. A mne bolo ľahko na duši, lebo som cítil, že v tej chvíli ozaj nič tak nepotrebovali moji najmilší a moja vlasť, ako požehnanie od Najvyššieho.

Návrat do rímskych ulíc bol návratom do skutočnosti, kde mi boly tým vzácnejšie spomienky na návštevu vo svete ducha a lásky, ktorého vonkajšia nádhera je len odleskom tej veľkej vnútornej sily a bohatstva, ktoré ho naplňa.

Jozef Malý.

Medzinárodná katolícka tlačová kancelária CIP o časopise « Rím ». Veľká medzinárodná katolícka tlačová kancelária « CIP » priniesla vo svojej korešpondencii zo dňa 28. februára t.r. obsiahlu zprávu o našom časopise, z ktorej uverejňujeme: « V slovenskom jazyku začal vychodiť mesačník « Rím », ktorý je venovaný Večnému Mestu a chce byť výrazom lásky, ktorú cítia Slováci k Rímu, ako aj hlbokého katolíckeho citu slovenských utečencov. Casopis obsahuje články, štúdie, básne, krátke rozprávky a zprávy z Ríma, ako aj mnohé kresby a fotografie. Medzi talianskymi spolupracovníkmi, ako oznamuje CIP, nachádzame Leona Gessi a Petra Chimimelli, ktorý je zodpovedným redaktorom. Zakladateľom tohto mesačníka je Dr. Ignác Zelenka, knihovník Vatikánskej Bibliotéky a zápalistý znalec Ríma ako aj talianskej kultúry. Tento mesačník, zasielaný Slovákom v celom svete, prináša im hlas kresťanskej viery vo chvíli, keď katolícka tlač bola na Slovensku komunistickým režimom skoro celkom udusená ».

Všeobecný súhlas s našou prácou. Dostali sme celý rad listov, v ktorých naši krajanovia z rozličných štátov vyslovujú súhlas s našou prácou, hodnotia náš časopis, dávajú nám rady a pokyny, povzbudzujú k vytrvalosti, sľubujú pomoc a želajú mnoho úspechov. Z týchto listov prinášame niekoľko úryvkov: Pán **Martin Kopunek**, Lansford, Pa., tajomník Východnej oblasti Sdruženia Slovenských Katolíkov v Amerike a známy slovenský národovec píše: « Casopis « Rím » je výborný, zostavenie a obsah sa nám páči. Vytrvajte v započatej práci. Casopis nech je takým úradným orgánom všetkej slovenskej emigrácie v Európe a tak podobne aj Vaša Slovenská Informačná Kancelária. Nedrobiť sa, ale jednotným postupom malý slovenský národ dôjde svojho cieľa: Samostatného Slovenska ». Slovenský utečenec **M.B.** z Ludwigsburgu v Nemecku adresoval nám tieto riadky: « So zaujímavosťou čítal som Vaše články, najmä tie, ktoré ma oboznamujú so životom támojších našich bratov Slovákov v Ríme, ako i s celou talianskou zemou. Po prečítaní všetkých článkov vidím vo Vašom časopise vodidlo, ktoré má viesť a spájať nás slovenských katolíkov so sídlom Sv. Petra, s Večným Mestom. Lebo jedine tam je prameň sily, ktorú my všetci máme čerpať, aby sme takto posilnení ľahšie si mohli raziť cestu v tom ťažkom živote, ktorý nám prináša v dnešných časoch emigrácia. Tam je centrum pravdy Kristovej a ja som presvedčený, že táto pravda je na našej strane. Preto

verím, že milostivý Boh je s nami a keď dá trpieť, zhynúť nedá slovenskej rodine. Potužený touto silou, ktorú som načerpal z riadkov Vášho zvestníka, odvážnejšie a mužnejšie sa dívam v ústrety oslobodeniu a krajšej budúcnosti slovenského národa ». Pán **Stefan Kadlec** z Beacon, N. Y. sa nám ozval týmito slovami: « Verte mi, že pri čítaní časopisu « Rím » cítil som sa ako by som bol tam s Vami prítomný v tom sídle našej Svätej Cirkvi. Nech dobrotivý Pán Boh žehná Vaše práce! ». Slovenský spoločenstvo vo francúzskom meste Clermont - Ferrand, **Union Slovaque en France** nám poslal list, z ktorého vyberáme tieto riadky: « Želáme hodnotnému mesačníku (Rím) na púti medzi krajinami veľa požehnaní, úspechov a uznania. Podnikneme všetko možné úsilie, aby získal i tu medzi chudobnými utečencami svojich obdivovateľov a prispievateľov ». Z Anglicka nám okrem iných napísal krajan **T. T.** Týmito slovami vyslovil tak mienku svoju, ako aj mienku svojich priateľov: « Veľmi sa tešíme, že ste sa podujali na takú vznešenú akciu, ktorú my slovenskí katolícki emigranti budeme všemožne podporovať... Postaráme sa, aby časopis « Rím » odoberali všetci katolíci, čo pracujú v Anglicku ». Z IRO tábora pre utečencov v Bagnoli pri Neapoli v Taliansku nám napísal slovenský utečenec **P. G.** tieto riadky: « S veľkým záujmom prečítal som si Vami redigovaný a vydávaný časopis « Rím ». Gratulujem Vám k nádhernej grafickej úprave, čistej slovenčine a k pestrému obsahu. Casopis mi požičal náš duchovný, ktorý tiež sa s uznaním vyslovil o Vašom podujatí ».

Horlitolia « Ríma ». Nielen kruh čitateľov, ale aj kruh horliteľov « Ríma » sa sľubne rozširuje. Prof. Dr. Ernest Zátka z Buenos Aires v Argentine odoberá až sto kusov nášho časopisu, Rev. Slavo Morávek, Connellsville, Pa., desať, Rev. Andrew J. Pollak, Rím, 10, Slováci v Kempston Hardwick v Anglicku 10, Mr. Maurícius Božek, Chicago, Ill. 5, Rev. Imrich A. Kucharčí, Catasauqua, Pa., nám získal 5 nových, Mrs. Maria Cervečík, Chicago, Ill. 7, Mr. Martin Kopunek, Lansford, Pa. 7, Rev. Florian C. Billy, O.M.C., Schenectady, N. Y. 2, John Morihladko, Johnstown, Pa. 2, Paul Sakmar, Johnstown, Pa. jedného, Jozef Podmaník, Chicago, Ill. nám priviedol svojich troch synov a Mrs. Zuzanna Gonos, Sask, Kanada, svoju sestru. Všetkým vyslovujeme za ochotu najúprimnejšie poďakovanie a upozorňujeme, že pre horliteľov chystáme bohaté ceny.

Album dobrodincov pre veľký nával materiálu odkladáme do budúceho čísla.

RÍM

Zvestník Krúžku Slovenských Priateľov Večného Mesta, vydáva Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Vychodí mesačne. Za redakciu zodpovedá Pietro Chiminelli. Tlačí Tipografia Pio X - Roma. Adresa redakcie a administrácie: Dr. Ignác Zelenka, Casella Postale 100 Borghi, Roma, Italia.